

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Nowak, Podsekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Paweł Bułgryn, Pawel.Bulgryn@mf.gov.pl tel.: 694-57-16	Data sporządzenia 28 kwietnia 2017 r. Źródło Prawo UE - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35–127). Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów: UC81
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem projektu jest realizacja nałożonych na Rzeczpospolitą Polską obowiązków wynikających z implementacji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniającej dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylającej dyrektywę 2007/64/WE („dyrektywa PSD2”).

Od czasu przyjęcia Dyrektywy 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniająca dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylająca dyrektywę 97/5/WE (Dz.U. L 319, 5.12.2007, s. 1–36) („dyrektywa 2007/64/WE”) na rynku płatności detalicznych zaszły znaczne zmiany pod względem innowacji technicznych, przejawiające się gwałtownym wzrostem liczby płatności elektronicznych i płatności realizowanych za pośrednictwem urządzeń przenośnych oraz pojawieniem się na rynku nowych rodzajów usług płatniczych, co zakwestionowało przydatność obecnych ram prawnych. Przegląd unijnych regulacji dotyczących usług płatniczych, w szczególności analiza skutków dyrektywy 2007/64/WE oraz konsultacje w sprawie zielonej księgi Komisji z dnia 11 stycznia 2012 r. (zatytułowanej „W kierunku zintegrowanego europejskiego rynku płatności realizowanych przy pomocy kart płatniczych, przez internet i za pośrednictwem urządzeń przenośnych”) wykazały, że zaistniałe zmiany stały się źródłem istotnych wyzwań z regulacyjnego punktu widzenia. Istotne obszary rynku płatności, w szczególności płatności realizowane przy użyciu kart, przez internet i za pośrednictwem urządzeń przenośnych, pozostają rozdrobnione na obszary wyznaczone granicami państw. Wiele innowacyjnych produktów lub usług płatniczych nie wchodzi – w całości lub w znacznej części – w zakres stosowania dyrektywy 2007/64/WE. Ponadto zakres stosowania dyrektywy 2007/64/WE, w szczególności zastosowane wyłączenia (np. niektóre rodzaje działalności związanej z płatnościami), w niektórych przypadkach okazały się – w świetle zmian na rynku – zbyt wieloznaczne, zbyt ogólne lub przestarzałe. Doprowadziło to do braku pewności prawa, potencjalnych ryzyk dla bezpieczeństwa w łańcuchu płatności oraz braku ochrony konsumentów w niektórych obszarach. Wystąpiły trudności dla dostawców usług płatniczych z wprowadzaniem na rynek innowacyjnych, bezpiecznych i łatwych w użyciu cyfrowych usług płatniczych i z zapewnieniem konsumentom i sprzedawcom detalicznym skutecznych, wygodnych i bezpiecznych metod płatności w Unii.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Podstawowym celem projektowanej ustawy jest implementacja do polskiego porządku prawnego dyrektywy PSD2. Dyrektywa PSD2, a w konsekwencji proponowana nowelizacja ustawy o usługach płatniczych („u.u.p.”) mają za zadanie ustanowić przepisy, które wyeliminują zidentyfikowane luki regulacyjne, zapewniając jednocześnie większą jasność prawa i spójne stosowanie ram legislacyjnych w całej Unii. Dotychczasowym oraz nowym uczestnikom rynku zagwarantowane zostaną równorzędne warunki działania, umożliwiając upowszechnienie nowych sposobów płatności wśród szerokiego kręgu użytkowników i zapewniając wysoki poziom ochrony konsumentów przy korzystaniu z tych usług płatniczych w całej Unii. Powinno to podnieść efektywność całego systemu płatności i doprowadzić do powstania szerszej oferty usług płatniczych i ich większej przejrzystości, przy jednoczesnym wzmocnieniu zaufania konsumentów do zharmonizowanego rynku płatności.

Główne cele dyrektywy są następujące:

- dalszy wkład do bardziej zintegrowanego i efektywnego europejskiego rynku płatności;
- poprawa zasad konkurencji dla dostawców usług płatniczych (w tym nowych graczy);
- bezpieczniejsze i lepiej zabezpieczone dokonywanie płatności;
- ochrona konsumentów;
- wpływ na obniżenia kosztów dokonywania płatności.

Dyrektywa PSD2 stanowi podstawę prawną dla stworzenia jednolitego rynku płatności w UE opartego o bezpieczne i bardziej innowacyjne usługi płatnicze na obszarze całej UE. Celem jest dokonywanie płatności transgranicznych równie prosto, skutecznie i bezpiecznie jak płatności krajowych w poszczególnych państwach członkowskich. Postanowienia PSD2 wpłyną w znaczącym stopniu na kształt całego rynku usług płatniczych, a tym samym na działalność banków oraz instytucji płatniczych, a także podmiotów oferujących karty sklepowe, karty paliwowe, itd. (działających w ramach tzw. ograniczonej sieci), tzw. niezależnych operatorów bankomatów, jak również innych niebankowych dostawców usług płatniczych, zainteresowanych w szczególności rozwojem szeroko pojętych płatności mobilnych.

Proponowana implementacja dyrektywy PSD2 w pełni transponuje jej przepisy do polskiego systemu prawnego.

Najważniejsze zmiany zawarte w projekcie:

1) wprowadzenie nowej kategorii dostawców - katalog usług płatniczych rozszerzony został o dwa nowe typy usług:

- usługę inicjowania transakcji płatniczej (payment initiation service - „PIS”) oraz
- usługę dostępu do informacji o rachunku (account information service - „AIS”).

Dostawca świadczący usługę dostępu do informacji o rachunku zapewni klientowi zagregowane informacje online o co najmniej jednym lub kilku rachunkach płatniczych, prowadzonych przez jednego lub kilku dostawców usług płatniczych. W ten sposób klient zyskuje możliwość natychmiastowego uzyskania obrazu jego sytuacji finansowej na dany moment.

Usługa inicjowania płatności polegać będzie na udzieleniu dostawcy tej usługi dostępu do rachunku online płatnika – w celu sprawdzenia dostępności środków pieniężnych, zainicjowania płatności, po czym – przedstawienia płatnikowi informacji o dokonaniu płatności.

Obie usługi będą miały charakter pomocniczy w stosunku do „usług właściwych”, to jest takich, na skutek których dochodzi do faktycznego przesunięcia środków pieniężnych klienta. Dostawcy tych usług nie będą wchodzić na żadnym etapie w posiadanie środków pieniężnych klienta.

Co do zasady wszystkie instytucje płatnicze, w tym także świadczący ww. usługi, muszą uzyskać zezwolenie na świadczenie usług płatniczych. Wyjątkiem będzie dostarczanie usług dostępu do informacji o rachunku, które będą zwolnione z obowiązku uzyskania zezwolenia, podlegając tylko rejestracji. Ponadto ww. usługodawcy będą zwolnieni z niektórych wymogów, które muszą spełniać instytucje płatnicze (m.in. posiadanie funduszy własnych i wymogi ochrony środków pieniężnych klienta), będą mieli natomiast obowiązek posiadania ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej;

2) modyfikacja zakresu wyłączeń:

- utrzymano wyłączenie spod regulacji usług płatniczych oferowanych przez operatorów bankomatów niezależnych od dostawców usług płatniczych prowadzących rachunek, nałożono jednak na operatorów bankomatów obowiązek przestrzegania przepisów u.u.p w zakresie przejrzystości (tj. obowiązek podania informacji o opłatach, zarówno przed jak i po pobraniu opłaty;
- ograniczono wyłączenie transakcji płatniczych realizowanych za pośrednictwem agenta handlowego do sytuacji gdy działają jedynie w imieniu płatnika lub jedynie w imieniu odbiorcy albo gdy działają zarówno w imieniu płatnika, jak i odbiorcy, jednak w żadnym momencie nie wchodzi on w posiadanie środków pieniężnych klientów ani nie uzyskuje nad tymi środkami kontroli;
- działalność związana z płatnościami objęta wyłączeniem z tytułu tzw. ograniczonej sieci pozostała objęta wyłączeniem, jednak nie będzie możliwe wykorzystanie tego instrumentu m.in. do dokonywania transakcji płatniczych w celu nabycia towarów i usług w obrębie więcej niż jednej ograniczonej sieci lub w celu nabycia nieograniczonego asortymentu towarów i usług;
- ograniczono zakres wyłączenia transakcji płatniczych przeprowadzanych przez dostawcę sieci lub usług łączności elektronicznej;

3) modyfikacja zasad odpowiedzialności za nieautoryzowaną transakcję

- ograniczono odpowiedzialność płatnika w szczególności przez zobowiązanie dostawcy usług płatniczych do niezwłocznego zwrotu płatnikowi kwoty nieautoryzowanej transakcji. Płatnik nie będzie również ponosił odpowiedzialności, jeżeli nie mógł sobie zdawać sprawy z utraty, kradzieży lub sprzeniewierzenia instrumentu płatniczego. Wobec braku wymogu silnego uwierzytelnienia klienta – płatnik nie poniesie odpowiedzialności za zaistniałą szkodę;
- zmniejszono próg odpowiedzialności płatnika za straty spowodowane nieautoryzowanymi transakcjami płatniczymi ze 150 euro do 50 euro;
- w przypadku transakcji z nieznaną kwotą – dla blokady środków pieniężnych na rachunku płatnika – niezbędna będzie autoryzacja tego ostatniego oraz podanie dokładnej kwoty środków pieniężnych, które podlegają blokadzie.

Zasadniczą zmianą będzie odpowiedzialność dostawcy w przypadku gdy nie wymaga on silnego uwierzytelnienia dla transakcji, a płatnik zachowuje dobrą wiarę co do transakcji. W takim przypadku odpowiedzialność za nieautoryzowaną transakcję ponosić będzie w całości dostawca usług płatniczych. Na dostawcy spoczywać będzie również ciężar udowodnienia złej wiary płatnika. Planowana zmiana ma na celu stosowanie coraz skuteczniejszych metod weryfikacji tożsamości płatnika oraz szersze stosowanie metody silnego uwierzytelniania klienta.

W przypadku transakcji z udziałem dostawcy PIS - to na nim spoczywać będzie ciężar udowodnienia, że – w zakresie jego kompetencji – dokonana transakcja płatnicza została uwierzytelniona, dokładnie zapisana i że na transakcję płatniczą nie miała wpływu awaria techniczna ani innego rodzaju usterka związana z usługą płatniczą, za którą ten dostawca odpowiada.

Ponadto, pomimo udziału dostawcy PIS w transakcji płatniczej, płatnik zawsze będzie miał prawo wystąpić z roszczeniem o zwrot do swojego dostawcy usług płatniczych, prowadzącego rachunek; pozostanie to bez wpływu na kwestię podziału odpowiedzialności pomiędzy dostawcami usług płatniczych;

4) wprowadzenie małej instytucji płatniczej

Korzystając z opcji narodowej projekt ustawy wprowadza nowy podmiot uprawniony do świadczenia usług płatniczych - małą instytucję płatniczą („MIP”) – osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wpisaną do rejestru małych instytucji płatniczych, prowadzącą działalność w zakresie usług płatniczych. MIP będą mogły wykonywać swoją działalność wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po uzyskaniu wpisu do rejestru małych instytucji płatniczych, będzie też mogła prowadzić działalność gospodarczą inną niż świadczenie usług płatniczych. Dopuszczalna wielkość obrotu osiągniętego przez MIP nie będzie mogła przekroczyć kwoty 1 500 000 euro miesięcznie. Właściwym organem sprawującym nadzór nad działalnością MIP będzie Komisja Nadzoru Finansowego. Mała instytucja płatnicza będzie obowiązana do wnoszenia wpłat na pokrycie kosztów nadzoru w kwocie stanowiącej iloczyn całkowitej kwoty transakcji płatniczych wykonanych przez MIP, w tym także przez jej agentów, i stawki nieprzekraczającej 0,025%. W tym celu zostanie wydane przez Prezesa Rady Ministrów rozporządzenie w sprawie terminów uiszczania, wysokości i sposobu obliczania wpłat oraz sposobu i terminów rozliczenia należności z tytułu wpłat.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Proces implementacji dyrektywy jest przeprowadzany we wszystkich państwach członkowskich.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Dostawcy usług płatniczych	Banki – 621 Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe – 41 Oddziały instytucji kredytowych i banków zagranicznych – 17 Krajowe instytucje płatnicze – 38 Krajowe instytucje pieniądza elektronicznego – brak Biura usług płatniczych – 1310 Krajowe instytucje płatnicze uprawnione do świadczenia usługi acquiringu – 15 Poczta Polska S.A. – 1	Rejestr KNF Stan na dzień 15.03.2017 r..	- konieczność dostosowania m.in. dokumentacji stosowanej przez dostawców, zarówno w relacjach z użytkownikami (wzory umów, regulaminy), jak i procedur wewnętrznych. Ważnym elementem zmian będzie również dostosowanie systemów IT i technologii wykorzystywanych przez dostawców do świadczenia usług płatniczych; - zwiększenie liczby konkurentów na rynku przez rozszerzenie zakresu ustawy o nowe usługi i dostawców usług płatniczych, a także poszerzenie zakresu istniejących usług (instrumenty płatnicze wydawane przez dostawców usług płatniczych, którzy nie prowadzą konta użytkownika usług płatniczych, umożliwiając im dostęp do rachunków płatniczych); - konieczność wprowadzenia ulepszonych środków bezpieczeństwa przez wszystkich dostawców usług płatniczych, w tym banki, w celu wykonywania lepiej zabezpieczonych płatności elektronicznych; - obowiązek wdrożenia odpowiednich mechanizmów ograniczających ryzyko i mechanizmów kontroli służące zarządzaniu ryzykami operacyjnymi oraz ryzykami dla bezpieczeństwa, związanymi z usługami płatniczymi; - instytucje płatnicze przy składaniu wniosku o udzielenie zezwolenia będą musiały dodatkowo wykazać się wdrożeniem procedury monitorowania incydentów związanych z bezpieczeństwem i skarg klientów dotyczących bezpieczeństwa oraz postępowania i działań następczych w przypadku wystąpienia takich incydentów i skarg; - dostawcy usług płatniczych będą zobowiązani do przekazywania co roku właściwym organom zaktualizowanej i kompleksowej oceny dotyczącej ryzyk operacyjnych i ryzyk dla bezpieczeństwa

			świadczonych usług płatniczych, a także oceny dotyczącej adekwatności środków ograniczających ryzyko i mechanizmów kontroli wprowadzonych w odpowiedzi na te ryzyka; - dostawcy prowadzący rachunek będą zobowiązani zapewnić użytkownikowi możliwość korzystania z usług świadczonych przez dostawcę niezależnego (TPP - third party provider), tj. usługi inicjowania płatności oraz usługi dostępu do informacji o rachunku. Świadczenie usług PIS/AIS nie będzie mogło być uzależnione od istnienia umowy pomiędzy dostawcą prowadzącym rachunek a TPP; - nałożenie wymogu, aby zasady korzystania przez użytkownika z instrumentu płatniczego (czyli m.in. z bankowości elektronicznej) stosowane przez dostawców usług płatniczych były obiektywne, niedyskryminujące i proporcjonalne. Za dyskryminujące lub nieproporcjonalne ograniczenia będą mogły być uznane np. klauzule regulaminów zakazujące korzystania z usług PIS/AIS albo stawiające przed użytkownikiem znaczne trudności praktyczne związane z korzystaniem z tych usług; - dostawca prowadzący rachunek będzie zobowiązany powinien zapewnić, aby komunikacja pomiędzy nim a TPP będzie odbywała się w sposób bezpieczny, zgodnie z zasadami komunikacji, określonymi przez EBA; - jeżeli płatnik upoważni dostawcę będącego osobą trzecią do zainicjowania płatności, dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek nie będzie mógł odmówić dostępu do rachunku temu ostatniemu. Transakcje zlecane w ten sposób nie będą mogły być traktowane w sposób dyskryminujący (np. realizowane z niższym priorytetem), jeżeli nie ma ku temu ważnych przyczyn. Dostawca prowadzący rachunek będzie zobowiązany również niezwłocznie powiadomić dostawcę inicjującego płatność o otrzymaniu zlecenia płatniczego oraz poinformować o dostępności środków pieniężnych na potrzeby danej transakcji; - dostawcy usług płatniczych, którzy podlegają przepisom ustawy, po swojej stronie będą zobowiązani wdrożyć procedurę rozpatrywania skarg konsumentów, którą będą mogli wykorzystać w pierwszej kolejności, w celu pozasądowego rozwiązywania sporów lub przed rozpoczęciem postępowania sądowego. Nowe przepisy będą zobowiązywać dostawców usług płatniczych do wystosowywania odpowiedzi, w formie pisemnej, do każdej reklamacji, w terminie do 15 dni roboczych; - dostawcy usług płatniczych powinni bez zbędnej zwłoki powiadamiać właściwe organy nadzorcze o poważnych incydentach operacyjnych lub incydentach związanych z bezpieczeństwem. Dodatkowo, jeżeli incydent ma lub może mieć wpływ na interesy finansowe użytkowników, wymagane będzie również niezwłoczne powiadomienie użytkowników danego dostawcy, wraz ze wskazaniem wszystkich dostępnych środków, które mogą oni podjąć w celu ograniczenia negatywnych skutków incydentu.
--	--	--	---

Podmioty zamierzające oferować nowe usługi płatnicze: usługę inicjowania transakcji płatniczej lub usługę dostępu do informacji o rachunku			- świadczenie usług płatniczych będzie wymagać posiadania statusu dostawcy usług płatniczych. Status taki będą zobowiązane uzyskać również podmioty, które zamierzają świadczyć usługi PIS/AIS; - w celu uzyskania odpowiednich uprawnień (zezwolenie lub wpis do rejestru), TPP będą zobowiązane spełnić szereg wymogów o charakterze regulacyjnym, w szczególności finansowych, organizacyjnych i personalnych, dotyczących m. in.: • zapewnienia minimalnego kapitału założycielskiego w oznaczonej wysokości (zasadniczo EUR 125 000, a w przypadku świadczenia wyłącznie usługi PIS - 50 000 euro, przy czym wymogów kapitałowych nie będzie się stosować się do TPP świadczących wyłącznie usługę AIS); • spełnienia wymogów organizacyjnych (m.in. zapewnienie procedur kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem, mechanizmów przeciwdziałania praniu pieniędzy, procedur monitorowania incydentów związanych z bezpieczeństwem i skarg klientów dotyczących bezpieczeństwa); • zapewnienia wykwalifikowanej kadry zarządzającej, cieszącej się dobrą opinią oraz posiadającej odpowiednią wiedzę i doświadczenie; • wdrożenia rozwiązań zapewniających ciągłość działania; - jeżeli TPP zamierza świadczyć jedynie usługę dostępu do informacji na rachunku (AIS) wystarczające będzie uzyskanie wpisu do rejestru dostawców usług płatniczych. W przypadku świadczenia usługi inicjowania płatności (PIS) lub innych usług płatniczych niezbędne będzie natomiast uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w charakterze instytucji płatniczej. Potencjalnie możliwe jest również uzyskanie statusu innego dostawcy usług płatniczych (np. instytucja pieniądza elektronicznego, bank), ale wiążą się one z wyższymi wymaganiami; - TPP zostaną ponadto objęte nadzorem, z czym wiążą się m.in. uprawnienia kontrolne i możliwość stosowania środków nadzorczych przez KNF, obowiązki informacyjne wobec KNF (raportowanie) czy wnoszenie opłat za nadzór. Wymagane będzie również dostosowanie zasad świadczenia usług przez te podmioty; - niezbędne będzie zapewnienie zgodności z wymaganiami w zakresie ochrony konsumenta i obowiązków informacyjnych; - możliwość skorzystania z tzw. „paszportowania licencji” w celu prowadzenia działalności w innych państwach członkowskich; - warunkiem uzyskania przez TPP zezwolenia lub wpisu TPP do rejestru będzie ubezpieczenie odpowiedzialności z tytułu prowadzenia działalności zawodowej lub inna porównywalna gwarancja na wypadek odpowiedzialności. Ubezpieczenie to
---	--	--	---

			powinno obejmować terytoria, na których TPP oferuje swoje usługi.
Operatorzy schematów płatniczych podlegających jego reżimowi (systemów kart płatniczych)	5	Dane NBP Stan na dzień 15.03.2017 r.	
Konsumenci korzystający z płatności instrumentami płatniczymi opartymi na karcie płatniczej	Potencjalnie każdy obywatel dokonujący płatności		- umożliwienie konsumentom korzystania z większej liczby usług płatniczych oraz z oferty większej liczby dostawców usług; - lepsza ochrona przed nadużyciami finansowymi dzięki odpowiednim zabezpieczeniom zawartym w przepisach ustawy. - zawężenie i dalsze ujednolicenie zasad odpowiedzialności konsumentów w zakresie nieautoryzowanych transakcji; - obniżenie opłat dla konsumentów i zakaz pobierania dodatkowych prowizji "surcharging" za płatność kartami w zdecydowanej większości przypadków
Akceptanci	168 tys.	Dane NBP Stan na dzień 15.03.2017 r.	- zwiększenie przejrzystości prawnej w sferze stosunków prawnych łączących akceptantów z agentami rozliczeniowymi (dotyczy np. umów o akceptację instrumentów płatniczych)
Podmioty prowadzące izby rozliczeniowe lub rozrachunkowe	Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. wraz z podmiotami zależnymi oraz Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.		- zwiększenie obowiązków informacyjnych w związku z kompleksową regulacją nadzoru systemowego sprawowanego przez Prezesa NBP
Komisja Nadzoru Finansowego			- dodatkowe obowiązki w zakresie udzielania zezwoleń instytucjom płatniczym i sprawowania nadzoru ostrożnościowego; - zobowiązanie, po otrzymaniu notyfikacji incydentu od dostawcy usług płatniczych, do bezzwłocznego przekazania szczegółów dotyczących tego zdarzenia do EBC i EBA. KNF będzie mógł sam dokonać takiej oceny i jeżeli stwierdzi, że incydent ma znaczenie dla odpowiednich organów tego państwa, powinien dokonać stosownego powiadomienia. W przypadku gdy incydent ma znaczenie dla systemu płatności, EBC powiadamia członków Europejskiego Systemu Banków Centralnych.
Narodowy Bank Polski			- współuczestniczenie w sprawowanym przez KNF nadzorze nad krajowymi instytucjami płatniczymi

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie poddany procesowi konsultacji publicznych i opiniowania, który obejmie Komisję Nadzoru Finansowego, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Narodowy Bank Polski, Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową, Krajowy Związek Banków Spółdzielczych, Związek Banków Polskich, Polską Organizację Niebankowych Instytucji Płatności, Fundację Rozwoju Obrotu Bezgotówkowego, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych, Krajową Izbę Rozliczeniową, Biuro Rzecznika Finansowego, Krakowski Bank Spółdzielczy, VISA Europe, Currency-One S.A., Polski Standard Płatności Sp. z o.o., Grupa Lew S.A., Dotpay S.A., eCard S.A., MasterCard Europe, Blue Media S.A., PayU.pl, BillBird S.A., Diners Club Polska Sp. z o.o., Kontomatik/Kontomierz.pl

Sp. z o.o., SOFORT GmbH, Bank BPS, Poczta Polska S.A., American Express Poland S.A., Wierzbowski Eversheds Sutherland, Deloitte Legal sp.k.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

[illegible]

Źródła finansowania	Projekt nie będzie powodować dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Nowe zadania będą realizowane w ramach dotychczasowych zasobów kadrowych i w ramach limitu wydatków określonego corocznie w ustawie budżetowej we właściwej części budżetowej, bez konieczności wyasygnowania środków ponad limit dysponenta.
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt ustawy przewiduje, że działalność w zakresie świadczenia usługi dostępu do informacji o rachunku oraz działalność w zakresie usług płatniczych w charakterze małej instytucji płatniczej będzie działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej i może być wykonywana po dokonaniu wpisu do stosownego rejestru. Wobec tego, że dokonanie przedmiotowych wpisów do rejestru działalności regulowanej będzie podlegało opłacie skarbowej w wysokości w wysokości 616 zł (stosownie do części I ust. 36 pkt 10 Załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej) i będzie miało wpływ na dochody budżetów gmin (beneficjentów z tytułu opłaty skarbowej). Przy szacowanej liczbie ok. 100 takich firm rocznie, ujemny wpływ na budżety tych JST, z powyższego powodu, szacowany jest na ok. 61 600 rocznie. Projektowane przepisy nakładają zadania na Narodowy Bank Polski oraz Komisję Nadzoru Finansowego. Realizacja obowiązków nałożonych na Narodowy Bank Polski będzie finansowana przez bank centralny. Zadania nałożone na KNF powinny zostać zrealizowane w ramach obecnych zasobów kadrowych UKNF. KNF jest organem, który odpowiada za nadzór ostrożnościowy nad dostawcami usług płatniczych, co oznacza, że zapewnia on egzekwowanie przepisów ustawy o usługach płatniczych przez dostawców usług płatniczych. Proponowane regulacje wprowadzają kilka nowych zadań, których charakter nie wykracza w znaczący sposób poza zadania obecnie realizowane przez KNF. Koszty nadzoru nad poszczególnymi sektorami (banki, ubezpieczenia, fundusze emerytalne, rynek kapitałowy) rozliczane są odrębnie. Roczny koszt, który łącznie obciąża te podmioty, jest kosztem rzeczywistym, poniesionym na nadzór nad tym sektorem w danym roku. Projektowana ustawa przewiduje zastosowanie w odniesieniu do sektora usług płatniczych rozwiązań funkcjonującego w Polsce modelu finansowania nadzoru nad rynkiem finansowym. Analogicznie jak w przypadku kosztów nadzoru nad instytucjami płatniczymi, wydatki Urzędu KNF pokrywane będą z budżetu państwa i w całości równoważone wpłatami wnoszonymi przez podmioty nadzorowane działające w danym sektorze, w tym przypadku przez krajowe instytucje pieniądza elektronicznego, oddziały zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego, biura usług płatniczych i małe instytucje płatnicze.
---	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2017 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	240	240	240	240	240	240	2 640
W ujęciu niepieniężnym	przedsiębiorstwa (w tym MŚP)	Zaktualizowane definicje oraz zapewnienie niezbędnego zabezpieczenia prawnego zapewnią lepszą ochronę konkurencyjności pomiędzy różnymi dostawcami usług płatniczych oraz bardziej efektywny sposób ochrony konsumentów korzystających z tych usług. Nowe przepisy powinny przyczynić się do zwiększenia konkurencji na rynku płatności elektronicznych, poprzez stworzenie nowych ram prawnych dla firm rozpoczynających działalność bądź kontynuujących funkcjonowanie na rynku. To z kolei umożliwi konsumentom korzystanie z większej liczby lepszych możliwości wyboru pomiędzy różnymi rodzajami usług płatniczych oraz różnymi dostawcami usług. Po usunięciu barier prawnych można spodziewać się większej konkurencji ze strony nowych graczy wchodzących na nowe rynki i oferujących tańsze rozwiązania w zakresie płatności dla coraz większej liczby konsumentów. Nowe podmioty będą musiały spełniać takie same warunki jak tradycyjni dostawcy usług płatniczych, dotyczące rejestracji, licencjonowania i nadzoru przez właściwe organy. Ponadto nowe wymogi bezpieczeństwa transponowane ustawą nałożą obowiązki na wszystkich dostawców usług płatniczych w celu zwiększenia bezpieczeństwa w zakresie płatności internetowych. Przesądzenie przez dyrektywę PSD II legalności świadczenia usług wymagających dostępu do rachunku z pewnością zwiększy konkurencję na rynku dostawców płatności internetowych oraz innych rozwiązań technicznych (np. serwisów umożliwiających dostęp do wielu rachunków użytkownika, prowadzonych przez różnych dostawców). Niewątpliwie dane finansowe o użytkowniku posiadają znaczny potencjał, którego odpowiednie i umiejętne wykorzystanie może zostać przełożone na daleko idące korzyści dla klienta, TPP, a także całej gospodarki. Możliwość uzyskania tych danych w sposób zautomatyzowany i pewny dodatkowo ułatwia ich wykorzystanie. Użyteczność usługi dostępu do informacji na rachunku może zostać wykorzystana zarówno przez podmioty spoza sektora bankowego, jak również przez same banki. Chociaż obecnie środowisko bankowe jest podzielone na zwolenników i przeciwników wykorzystania instrumentów dostępu do rachunku poprzez bankowość elektroniczną, należy oczekiwać, że AIS będzie coraz powszechniejszą usługą we współczesnej gospodarce elektronicznej, również w środowisku banków. Dyrektywa PSD II i wdrażające ją przepisy ustawy nie tylko nakładają na banki pewne obowiązki regulacyjne związane ze świadczeniem usług płatniczych, ale również stanowią okazję do wzmocnienia innowacyjności i elastyczności usług oferowanych klientowi. Nowelizacja pozwoli konsumentom i sprzedawcom w pełni korzystać z rynku wewnętrznego, zwłaszcza w zakresie e-commerce. Taka dalsza integracja staje się coraz ważniejsza, gdy świat migruje od tradycyjnej gospodarki do modelu gospodarki cyfrowej.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Konsumentom będą lepiej chronieni przed nadużyciami finansowymi dzięki odpowiednim zabezpieczeniom zawartym w przepisach ustawy. Nowe regulacje zawężą i dalej ujednolicią zasady odpowiedzialności w zakresie nieautoryzowanych transakcji, zapewniając lepszą ochronę płatników. Z wyjątkiem przypadków oszustwa lub rażącego niedbalstwa płatnika, maksymalna kwota, którą płatnik może być zobowiązany do zapłaty w przypadku nieautoryzowanej transakcji płatniczej będzie się zmniejszać od 150 euro do 50 euro. Ponadto nowelizacja pomoże obniżyć opłaty dla konsumentów i zakaze pobierania dodatkowych prowizji ("surcharging") za płatność kartami w zdecydowanej większości przypadków (w tym dotyczących wszystkich popularnych kart debetowych i kredytowych), zarówno dla płatności internetowych jak i w tradycyjnych. Praktyka pobierania dodatkowych opłat za						

		płatność kartą jest spotykana zwłaszcza w przypadku płatności online oraz w przypadku niektórych sektorów, takich jak branża turystyczna i hotelarska. W zakresie polecenia zapłaty, w celu dalszego wzmocnienia ochrony konsumentów i wspierania instrumentów dających pewność prawną, ustawa stanowi podstawę prawną do bezwarunkowego zwrotu, która istnieje już od ustanowienia poleceń zapłaty SEPA (w euro). W takich przypadkach podatnicy mogą zażądać zwrotu nawet w przypadku kwestionowanej transakcji płatniczej. Konsumentom będą również lepiej chronieni w przypadku gdy kwota transakcji nie jest znana z góry. Taka sytuacja może wystąpić w przypadku najmu samochodów, rezerwacji hotelowych lub na stacjach benzynowych. Odbiorca będzie mógł zablokować środki na koncie płatnika jedynie wówczas gdy płatnik zatwierdzi dokładną kwotę, która może zostać zablokowana. Bank płatnika niezwłocznie uwolni zablokowane fundusze po otrzymaniu informacji o dokładnej kwocie, a najpóźniej po otrzymaniu zlecenia płatniczego. Ustawa zwiększy prawa konsumentów podczas wysyłania przelewów i przekazów pieniężnych poza UE lub płatności w walutach spoza UE. Obecnie u.u.p/ odnosi się jedynie do transferów wewnątrz UE i jest ograniczona do złotego. Po nowelizacji u.u.p. rozszerzy stosowanie zasad dotyczących przejrzystości w odniesieniu do transakcji, w których jedna strona znajduje się w UE. Powinno to przyczynić się do lepszej informacji o przekazach pieniężnych oraz do obniżenia kosztów przekazów pieniężnych, w wyniku lepszej przejrzystości rynku. Projektowana ustawa wyznacza właściwe organy do rozpatrywania skarg użytkowników usług płatniczych i innych np. stowarzyszeń konsumentów, dotyczących domniemanego naruszenia przepisów u.u.p.. Nowe przepisy przewidują także wysoki poziom bezpieczeństwa płatności. Jest to kluczowa kwestia dla wielu użytkowników usług płatniczych, a zwłaszcza konsumentów płacących za pośrednictwem internetu. Wszyscy dostawcy usług płatniczych, w tym banki, instytucje płatniczych lub dostawcy zewnętrzni (TPP), będą musieli udowodnić, że posiadają właściwe środki bezpieczeństwa w celu zapewnienia odpowiedniego zabezpieczenia płatności. Dostawcy usług płatniczych będą musieli przeprowadzać ocenę ryzyka operacyjnego i ryzyka w zakresie zabezpieczeń jak również podejmowanych działań w tym zakresie, w stosunku rocznym.
Niemierzalne	Proponowane zmiany, przez popularyzację metod płatniczych będących alternatywą dla gotówki, sprzyjać będą rozwojowi obrotu bezgotówkowego, służącego stymulowaniu wydatków konsumpcyjnych wzrostu gospodarczego. Nowe, kreatywne rozwiązania powinny sprzyjać rozwojowi innowacji, zwiększeniu szybkości realizacji płatności przez użytkowników pieniądza elektronicznego, a także przynieść inne korzyści, w tym konsumentom i innym uczestnikom życia gospodarczego, przyczyniając się do dalszego rozwoju społeczeństwa informacyjnego.	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	We wszystkich przypadkach, w których opłaty za karty nakładane na sprzedawców są ograniczone, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę (Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 1-15), sprzedawcy nie będą mogli pobierać dodatkowych opłat od klientów za korzystanie z karty płatniczej. Będzie to miało zastosowanie zarówno dla płatności krajowych jak i zagranicznych. W praktyce zakaz pobierania dodatkowych opłat obejmie około 95% wszystkich płatności kartami płatniczymi w UE, dzięki czemu konsumenci będą mogli zaoszczędzić 730 mln euro rocznie (dane KE - Impact Assessment Accompanying the document Proposal for a directive of the European parliament and of the Council on payment services in the internal market and amending Directives 2002/65/EC, 2013/36/UE and 2009/110/EC and repealing Directive 2007/64/EC and Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on interchange fees for card-based payment transactions, SWD(2013) 288 final, Volume 1, Bruksela, 24.7.2013 r., str. 74). Biorąc pod uwagę, że liczba ludności UE = 505,7 mln, a liczba ludności Polski = 38,45 mln, przy kursie euro NBP = 4,326 (10.03.2017 r.), proporcjonalnie do liczby ludności w UE, konsumenci w Polsce zaoszczędzą ok. 55,5 mln euro rocznie (ok. 240 mln zł).	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy	

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

9. Wpływ na rynek pracy

Wprowadzenie nowych kategorii dostawców usług płatniczych świadczących usługę dostępu do informacji o rachunku, usługę inicjowania transakcji płatniczej oraz stworzenie kategorii Małej Instytucji Płatniczej otworzy rynek na powstanie nowych innowacyjnych firm, szczególnie w sektorze FinTech, czyli nowoczesnych technologii w obszarze rozwiązań finansowych, które dzięki wprowadzanym ustawowo zmianom uzyskają możliwość oferowania swoich i usług i konkurencji na dynamicznie zmieniającym się rynku płatności w Polsce i całej UE. W konsekwencji powinno to spowodować wzrost liczby wysoko wydajnych miejsc pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projekt ustawy nie będzie miał zasadniczego wpływu na sytuację i rozwój regionalny. Niemniej, rozwój nowoczesnych form płatności, a przez to innowacyjności gospodarki i obrotu bezgotówkowego, do czego powinna przyczynić się ustawa, powinien wspomóc rozwój społeczeństwa informacyjnego i przeciwdziałać wykluczeniu finansowemu oraz sprzyjać edukacji finansowej w rejonie również mniejszych aglomeracjach.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wejście w życie ustawy powinno nastąpić z dniem 13 stycznia 2018 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów implementacji PSD2 nastąpi w ciągu 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Stosowanie przepisów dyrektywy i znowelizowanej u.u.p. w Polsce będzie przedmiotem badań analitycznych i statystycznych prowadzonych przez NBP, Ministerstwo Finansów i KNF. Do ewaluacji zostaną wykorzystane dane o liczbie podmiotów, zarejestrowanych według podziału na nowe kategorie dostawców usług płatniczych i podmiotów świadczących usługi informacji o rachunku. Istotną rolę spełnią również dane dotyczące poważnych incydentów operacyjnych lub incydentów związanych z bezpieczeństwem, które dostawcy usług płatniczych powinny być bez zbędnej zwłoki przekazywane organom nadzorczym.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak